

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Peuteropvang Konijn & Ko

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 14 mei 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 7 maart 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Konijn & Ko. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Daarnaast is er op de peuteropvang aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden dagelijks bij hoe het met een peuter gaat. Zij spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig, want de pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de

Kinderopvangorganisatie: Konijn & Ko

LRK-nummer: 173574853

Totaal aantal doelgroeppeuters: 9

pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peuteropvang en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van de peuteropvang en de pedagogisch medewerkers volgen verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf informeert ouders over wat er gebeurt op de peuteropvang.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen. We zien dat de pedagogisch medewerkers er te weinig voor zorgen dat de peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets nog moeilijk vinden. We vinden dat de pedagogisch medewerkers te weinig rekening houden met de verschillen tussen de peuters.

De leiding van de peuteropvang brengt nog niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

Ook werkt de leiding van het kinderdagverblijf niet op een structurele manier aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Er is geen plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Tot slot vinden we dat niet duidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	8
4.	Reactie van de houder	14

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuteropvang Konijn & Ko.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groepen, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorg- en vve-coördinatoren en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager, tevens de houder van de kinderopvangorganisatie. Tijdens het onderzoek heeft de GGD-toezichthouder meegelopen in het kader van kennisuitwisseling.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het

vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuteropvang Konijn & Ko.

Conclusie

De kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Konijn & Ko is op de onderzochte standaarden deels voldoende en deels kan dit verbeterd worden. We waarderen het aanbod, de samenwerking en de verantwoording als voldoende. Tegelijkertijd kunnen de standaarden die gaan over de zorg, het educatief handelen, de ontwikkelingsresultaten, de kwaliteitszorg en de kwaliteitscultuur op onderdelen verbeterd worden.

Context

Peuteropvang Konijn & Ko is gehuisvest in een gebouw waarin ook een kinderdagverblijf gevestigd is. In de twee lokalen wordt voor en na schooltijd ook buitenschoolse opvang aangeboden voor kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar.

De houder van de peuteropvang is tevens de locatieleiding. De teamsamenstelling is stabiel. De pedagogisch medewerkers zijn soms werkzaam zowel bij de peuteropvang als bij de buitenschoolse opvang.

Op de dag van het onderzoek waren er 16 peuters aanwezig, waarvan 10 met een vve-indicatie.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 29 november 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden wel tekortkomingen vertoonden. Er is destijds een tekortkoming geconstateerd ten aanzien van het beleid voorschoolse educatie en het opleidingsplan. De toezichthouder adviseert het College van BenW te handhaven conform het handhavingsbeleid.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderings- en de resultaten van het onderzoek op peuteropvang Konijn & Ko.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang gebruiken een ve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Om de ontwikkeling van de peuters extra te stimuleren vindt er elke maand een thema-activiteit plaats vanuit de bibliotheek, gericht op voorlezen, bewegen en zingen.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de doelgerichtheid van het aanbod. We constateren dat de pedagogisch medewerkers een jaarplanning gebruiken en een activiteitenplanning per thema. Het ontbreekt echter een vertaling naar een dagelijkse planning waarmee doelgericht gewerkt kan worden aan de uitvoering van het aanbod.

In de inrichting kan de locatie meer aandacht besteden aan de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als 'kan beter'.

Na het intakegesprek met de locatieleiding brengt de zorgcoördinator aan alle ouders van peuters een huisbezoek. Daarmee ontstaat een eerste beeld van de ontwikkeling van de peuters. De pedagogisch medewerkers volgen daarna de ontwikkeling van de peuters met behulp van dagelijkse observaties. Zij bespreken dit elke week met elkaar binnen hun groep. Ook vullen zij op drie momenten het overdrachtsformulier in dat binnen de gemeente Lochem wordt gehanteerd. Alle ontwikkelingsgebieden komen hierin aan bod. De pedagogisch medewerkers bespreken dit op ten minste twee momenten met de ouders.

Wat echter ontbreekt, is het gebruik van een gestandaardiseerd observatie-instrument, passend bij de gehanteerde vve-methode en waarin meer specifieke kijkpunten staan voor observaties. Ook gaan de pedagogisch medewerkers te weinig na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. Hoewel er wel degelijk een stimuleringsplan op de locatie aanwezig is, is dit niet in gebruik. Kortom: de voorschool gebruikt de observatiegegevens nog niet in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod.

Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling proberen te benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van groepjes peuters. Op individueel niveau (één-op-één activiteiten) gebeurt dit nog niet. Dit kan een volgende stap zijn.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur en de observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als 'kan beter'. Het pedagogisch handelen is voldoende, maar het educatief handelen kan op onderdelen verbeterd worden.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij structureren het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen. Daarbij kunnen ze de peuters nog meer meenemen in het verloop van de dag door de dagritmekaarten meer te benutten.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het opbrengstgericht werken en het stellen doelen die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling van

de peuters. De pedagogisch medewerkers zorgen er te weinig voor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn. Ook stemmen zij de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd te weinig af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gaan te weinig actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Tot slot noemen we de interactie met en tussen de peuters. De pedagogisch medewerkers kunnen dit versterken.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van de peuteropvang en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. De zorgcoördinator voert namens de peuteropvang dit gesprek met de scholen en er is zodoende sprake van een 'warme overdracht' van kindgegevens. Daarbij gebruiken zij het eerder genoemde overdrachtsformulier. Doordat de peuters naar zeker vijf basisscholen uitstromen, is van verdere inhoudelijke samenwerking geen sprake. De voorschool vindt het jammer dat van ze van de scholen weinig horen hoe het met de peuters gaat als ze eenmaal op de basisschool zitten. Ook missen zij een gemeentelijk overleg tussen de voor- en vroegscholen. Dit overleg vindt alleen plaats op bestuurlijk niveau en tussen alle voorscholen in de gemeente.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, met name voorlezen en zingen. Daarbij wordt ook de boekenuitleen van de bibliotheek ingezet. Elke drie weken is er een bijeenkomst voor ouders (See You) waarvoor de ouders van de peuters met een vve-indicatie een uitnodiging krijgen. Zij krijgen in deze bijeenkomst informatie over het thema, krijgen thuisopdrachtjes mee en soms staat bijvoorbeeld opvoeding of voorlezen centraal. De locatieleiding schakelt daarbij ook externe gastsprekers in.

De pedagogisch medewerkers informeren ouders voldoende over het thema, door middel van themabrieven. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

De locatieleiding zou, vanuit een analyse van de ouderpopulatie, kunnen kijken hoe ook de andere ouders betrokken kunnen worden bij de activiteiten die plaatsvinden. Mogelijkheden hiervoor zijn bijvoorbeeld het uitnodigen van alle ouders voor de ouderbijeenkomst See You en het benutten van de inloop voor spelbegeleiding.

Naast de samenwerking met de ouders werken de locatieleiding en zorgcoördinator ook samen met de jeugdgezondheidszorg/ het consultatiebureau Yunio en externe zorgaanbieders. Elke drie maanden nemen zij met het consultatiebureau de peuters met een vve-indicatie door. Waar nodig verwijzen zij door naar logopedie of fysiotherapie.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als 'kan beter'.

De voorschool weet nog niet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan. Hoewel dit op individueel niveau deels in beeld is, is dit niet geanalyseerd en op groepsniveau ontbreekt dit zicht. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen nog geen doelen op voor de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	●		
KA2 Kwaliteitscultuur	●		
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als 'kan beter'.

De houder van de peuteropvang Konijn & Ko heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan nog niet opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. Ook staat in het pedagogisch beleidsplan nog niet hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op en heeft in 2018 geconstateerd dat deze nieuwe verplichting nog niet op orde is.

Wij constateren dat de leiding van de peuteropvang nog geen cyclisch

werkend kwaliteitssystem heeft. We verwachten dat leiding jaarlijks in beeld heeft waar ze met het team aan wil werken en of het gelukt is om de vooraf geformuleerde doelen te bereiken.

Een onderdeel van de kwaliteitszorg betreft het periodiek in beeld brengen van het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers. Zowel de leiding als twee pedagogisch medewerkers hebben recent de opleiding tot pedagogisch coach afgerond. Het is de bedoeling dat één van hen zich bezig zal gaan houden met bovengenoemde observaties op de groep. Dit is in ontwikkeling.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als 'kan beter'.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken. De pedagogisch medewerkers hebben wekelijks overleg met elkaar in de groep en elke maand vindt een teambespreking plaats. De lijntjes zijn kort en men weet elkaar te vinden.

Wat echter ontbreekt, is een heldere, actuele taak- en verantwoordelijkheidsverdeling. In de gesprekken die we voerden, bleek dat hier behoefte aan is. Er zijn nu een leidinggevende, drie pedagogisch coaches, waaronder de leidinggevende, een vve-coördinator en een zorgcoördinator. Het is echter door de nieuwe functieverdeling met pedagogisch coaches niet geheel helder wie wat doet.

Daarnaast heeft de leiding, mede als gevolg van de omvang van de locatie, meerdere petten. Zij is niet alleen houder en leiding van de peuteropvang, maar zij is ook nauw betrokken bij een goed verloop van de dagelijkse uitvoering en verleent zelf ook diverse hand- en spandiensten. Dit leidt ertoe dat te weinig tijd overblijft voor sturing richting het team op verdere verbetering van de kwaliteit van de aangeboden voorschoolse educatie. We vinden dit een risico.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroeppeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven

zij aan dat ze via de nieuwsbrief, de app en de website voldoende informatie ontvangen. Wij vinden dat op de website meer informatie over het vve-beleid kan komen te staan, zodat ook voor nieuwe ouders helderder is wat dit inhoudt.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

De VVE-inspectie hebben wij als zeer prettig en leerzaam ervaren. Wij zien er naar uit om nog verder met de verbeterpunten aan de slag te gaan, om zo onze kwaliteit van de peuteropvang en voorschoolse educatie te verbeteren bij Konijn & Ko.

Het stimuleringsplan wordt op dit moment geïntroduceerd in de groepen om zo een helder beeld te krijgen van de ontwikkeling van de peuter en waar deze stagneert.

Op deze manier kunnen we individuele doelen stellen voor peuters en zo passende educatie aanbieden. Om dan vervolgens meer met de kinderen één- op één aan de slag te gaan in de groepen.

Tijdens het moment van inspectie was dit te weinig te zien, maar wij waren hier al wel mee bezig.

Op dit moment hebben is de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling helder en kunnen wij de inzet van onze pedagogische coaches optimaal benutten. Zowel op het gebied van coachen van de pedagogisch medewerkers als op het gebied beleid.

We hebben in beeld waar we dit jaar met het team aan willen werken en zullen deze geformuleerde doelen aan het eind van het jaar evalueren. Ook zullen wij een plan maken waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden om zo op een structurele manier te werken aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

